

ČARNOGURSKÝ|ULC PRO BONO

6/2013

1. ROZSIAHLE ZMENY V ZÁKONE O KOLEKTÍVOM INVESTOVANÍ

Novela zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní zaviedla početné zmeny do rôznych oblastí kolektívneho investovania. Od základného vymedzenia subjektov kolektívneho investovania, vedenia evidencie podielových listov, spravovanie subjektu kolektívneho investovania až po úpravu podmienok odobrania povolenia na činnosť správcovskej spoločnosti. O niektorých z radu prijatých zmien Vás informujeme v celom článku.

2. NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTOM FONDE ROZVOJA BÝVANIA

Nová právna úprava umožní získať úver na výstavbu nájomných bytov aj súkromným subjektom a obmedzí poskytnutie úveru na obstaranie bytu. Zmení tiež výšku niektorých typov poskytnutých úverov, doba poskytnutia a úročenie. Súvisiacou právnou úpravou sa tiež zvýšia priame dotácie na obstaranie nájomných bytov.

3. NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA

Úprava náležitostí licenčných zmlúv, rozšírenie výpočtu súborných diel o noviny alebo predĺženie ochrany práv výkonného umelca je len niekoľko zo zmien, ktoré prinesie novela autorského zákona. Ďalšou zmenou bude napríklad zrušenie povinnej písomnej formy licenčnej zmluvy alebo úprava udelenia licencie neurčitým osobám.

4. ROZŠÍRENIE ZÁKAZU FAJČIŤ A INÉ ZMENY V ZÁKONE O OCHRANE NEFAJČIAROV

Predchádzajúca právna úprava neposkytovala dostatočnú ochranu nefajčiarov. Z toho dôvodu a na základe odporúčani Národného programu kontroly tabaku z mája 2007 bola vypracovaná novela zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov. Jej obsahom je najmä úprava miest so zákazom fajčiť a úprava možnosti zriaďovania vyhradených fajčiarní.

5. NOVELA TRESTNÉHO ZÁKONA

V súvislosti s potrebou transpozície európskych smerníc o boji proti sexuálnemu zneužívaniu, sexuálnemu vykorisťovaniu detí, proti detskej pornografii a o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania boli prijaté zmeny do zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon a zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok. Bližšie Vám zmeny priblížime v celom článku.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - NOVELA ZÁKONA O MEDIÁCII

Účelom návrhu novely zákona o mediácii je jej sprístupnenie širšiemu okruhu osôb. Mediácia ako mimosúdny spôsob riešenia sporov predstavuje alternatívu ku klasickému súdnemu sporu. Oproti súdnemu sporu je riešenie sporu prostredníctvom mediácie lacnejšie a rýchlejšie. Navrhovaná novela by mala proces mediácie ešte urýchliť.

ROZSIAHLE ZMENY V ZÁKONE O KOLEKTÍVNO M INVESTOVANÍ

V súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2013 vypracovalo Ministerstvo financií Slovenskej republiky novelu **zákona č. 203/2011 Z. z. o kolektívnom investovaní** v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela“), ktorá nadobudla účinnosť dňa 22. júla 2013.

Novela do slovenského právneho poriadku implementuje **smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2011/61/EÚ o správcoch alternatívnych investičných fondov**. Uvedená smernica upravuje podmienky vykonávania subjektov kolektívneho investovania, ktoré si nevyžadujú povolenie podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/65/ES o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa podnikov kolektívneho investovania do prevoditeľných cenných papierov („UCITS“). Ide najmä o hedgeové fondy, private equity, realitné fondy, komoditné fondy a fondy rizikového kapitálu. Tieto fondy sa súhrnne označujú ako **alternatívne investičné fondy**. V podmienkach Slovenskej republiky môžeme do kategórie alternatívnych investičných fondov zaradiť existujúce špeciálne podielové fondy, prípadne fondy rizikového kapitálu a subjekty vykonávajúce činnosť na základe prospektu podľa zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách.

Smernica si dala za cieľ zriadiť **bezpečný a harmonizovaný rámec Európskej únie na monitorovanie a dohľad nad rizikami**, ktoré by činnosť správcov alternatívnych investičných fondov mohli spôsobovať voči investorom, protistranám, iným účastníkom finančného trhu a voči finančnej stabilite. Ďalším cieľom je umožniť správcovi alternatívnych investičných fondov poskytovať služby a ponúkať svoje fondy na vnútornom trhu pod podmienkou dodržania prísnych požiadaviek.

Kolektívne investovanie

Kolektívnym investovaním podľa ust. § 2 ods. 1 zákona o kolektívnom investovaní od 22. júla 2013 rozumieme podnika-

nie, ktorého predmetom je zhromažďovanie peňažných prostriedkov od investorov, s cieľom investovať v súlade s určenou investičnou politikou v prospech osôb, ktorých peňažné prostriedky boli zhromaždené. **Ak sa peňažné prostriedky zhromažďujú od verejnosti, je možné kolektívne investovanie vykonávať len na základe princípu rozloženia rizika.**

Ustanovenia zákona o kolektívnom investovaní sa po novom **nevzťahujú na činnosti vykonávané** Národnou bankou Slovenska, Európskou centrálnou bankou, centrálnou bankou iného štátu, Európskou investičnou bankou, Európskym investičným fondom, európskymi rozvojovými finančnými inštitúciami a dvojstrannými rozvojovými bankami, Svetovou bankou, Medzinárodným menovým fondom a inými nadnárodnými inštitúciami a podobnými medzinárodnými organizáciami, pokiaľ uvedené inštitúcie alebo organizácie vykonávajú činnosti naplňajúce znaky kolektívneho investovania a súčasne, ak pri nich konajú vo verejnom záujme.

Zmena ust. § 4 zákona o kolektívnom investovaní reflektuje kategorizáciu investičných fondov definovaných v čl. 4 ods. 1 písm. a) smernice 2011/61/EÚ. Keďže implementácia smernice 2011/61/EÚ bude mať dopad na rôzne podnikateľské subjekty, ktoré sa budú kvalifikovať ako alternatívne investičné fondy, prípadne ako správcovia alternatívnych investičných fondov, bolo nutné zvážiť potrebu v rámci legislatívy rozoznávať aj **iné právne formy ako v minulosti jedinú, ktorou bol podielový fond bez právnej subjektivity.**

Subjektmi kolektívneho investovania sú tuzemské subjekty kolektívneho investovania a zahraničné subjekty kolektívneho investovania. **Tuzemským subjektom kolektívneho investovania** rozumieme **(1) podielový fond, (2) subjekt kolektívneho investovania s právnou subjektivitou, ktorým je obchodná spoločnosť alebo družstvo so sídlom na území Slo-**

Subjekty

venskej republiky, ktoré zhromažďujú peňažné prostriedky od viacerých investorov s cieľom investovať ich v súlade s vymedzenou investičnou politikou v prospech týchto investorov. **Zahraničným subjektom** kolektívneho investovania je podľa zmenenej úpravy (1) zahraničný podielový fond, (2) zahraničná investičná spoločnosť a (3) iný zahraničný subjekt kolektívneho investovania, ktorého predmetom činnosti je kolektívne investovanie.

Podielový fond a podfondy

Podielový fond (strešný podielový fond) sa môže skladať z dvoch alebo viacerých podfondov. Podfondom je účtovne oddelená časť majetku a záväzkov v strešnom podielovom fonde. Doplnením nového ust. § 6a do zákona o kolektívnom investovaní vznikla **možnosť vzniku strešného podielového fondu aj premenou viacerých podielových fondov na strešný podielový fond**. Podfond existujúceho strešného podielového fondu môže vzniknúť aj premenou existujúceho podielového fondu na podfond. **Pri premene podielových fondov na strešný podielový fond** sa každý z podielových fondov, ktorý je predmetom premeny, premieňa na podfond strešného podielového fondu, ktorý vznikne premenou.

Majetok v subjekte kolektívneho investovania alebo v podfonde subjektu kolektívneho investovania sa **musí evidovať oddelene od majetku správcovskej spoločnosti** a od majetku v iných subjektoch kolektívneho investovania alebo majetku v podfondoch iných subjektov kolektívneho investovania a od majetku klientov držaným správcovskou spoločnosťou pri vykonávaní ďalších činností podľa § 27 ods. 3 alebo ods. 6.

Evidencia podielových listov

Zmeny sa dotkli aj **samosprávnej evidencie podielových listov**. Podľa prechádzajúcej právnej úpravy sa na vedenie evidencie vyžadoval ku každému podielovému fondu predchádzajúci súhlas Národnej banky Slovenska. Keďže sa uvedený postup javil neefektívnym, **povolenie Národnej banky Slovenska sa bude vyžadovať na vedenie samostatnej evidencie**. Udeľovať sa bude správcovskej spoločnosti alebo zahraničnej správcovskej spoločnosti a depozitárovi. Jeho platnosť sa bude vzťahovať na

každý podielový fond, ktorého podielové listy vydáva správcovská spoločnosť alebo zahraničná správcovská spoločnosť v zaknihovanej podobe v súlade so štatútom a pre ktoré tento depozitár vykonáva činnosť depozitára.

Všeobecne možno **zlúčenie** na účely zákona o kolektívnom investovaní definovať ako proces spojenia majetku v jednom alebo vo viacerých zanikajúcich fondoch s majetkom v nástupníckom fonde. Uvedené spojenie so sebou prináša aj zmeny v rôznych záväzkoch. Podľa novej právnej úpravy pri tuzemskom zlúčení zostanú **zachované účinky zriadenia záložného práva alebo zabezpečovacích prevodov k podielovým listom** zanikajúceho fondu zachované aj vo vzťahu k podielovým listom nástupníckeho fondu, za ktoré boli príslušné podielové listy zanikajúceho fondu vymenené.

Spravovanie subjektu kolektívneho investovania s právnou subjektivitou sa v zmysle doplneného ust. § 26a vykonáva (1) na základe zmluvy o správe subjektu kolektívneho investovania podľa § 26b alebo (2) samostatne na základe povolenia podľa § 28a v rozsahu činností potrebných na spravovanie subjektu kolektívneho investovania s právnou subjektivitou, pričom taký subjekt považujeme za samosprávny alternatívny investičný fond.

Správa subjektu

Správu subjektu kolektívneho investovania s právnou subjektivitou podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona na základe zmluvy o správe subjektu kolektívneho investovania môže vykonávať **len správcovská spoločnosť s povolením podľa nového ust. § 28a alebo zahraničná správcovská spoločnosť podľa § 66a**. Zmluvný správca je zodpovedný za škodu spôsobenú pri výkone svojej činnosti aj podielníkom subjektu kolektívneho investovania s právnou subjektivitou. Zmluvou o správe subjektu kolektívneho investovania sa zmluvný správca zaväzuje, že bude spravovať subjekt kolektívneho investovania s právnou subjektivitou, a to bez jeho pokynov a subjekt kolektívneho investovania s právnou subjektivitou sa zaväzuje zaplatiť zmluvnému správcovi za túto činnosť odplatu.

O udelení povolenia na spravovanie alternatívnych investičných fondov a zahraničných alternatívnych investičných fondov v zmysle ust. § 28a zákona **rozhoduje Národná banka Slovenska** a žiadosť o udelenie povolenia na spravovanie alternatívnych investičných fondov a zahraničných alternatívnych investičných fondov podáva akciová spoločnosť alebo zakladateľ. Povolenie sa udeľuje na dobu neurčitú a nemožno ho previesť na inú osobu ani neprechádzajú na právneho nástupcu správcovskej spoločnosti.

Správcovská spoločnosť s povolením podľa § 28a zákona je v zmysle novely **povinná pri správe** tuzemských subjektov kolektívneho investovania podľa § 4 ods. 2 písm. b) a zahraničných alternatívnych investičných fondov s prihliadnutím na povahu týchto fondov a v súlade s ustanoveniami osobitného predpisu: **(1)** sústavne používať dostatočné a primerané ľudské a technické zdroje potrebné na riadny výkon spravovania tuzemských subjektov kolektívneho investovania podľa § 4 ods. 2 písm. b)

a zahraničných alternatívnych investičných fondov, **(2)** mať riadne administratívne a účtovné postupy, **(3)** mať systémy kontroly a ochrany elektronického spracovania údajov a **(4)** mať primerané mechanizmy vnútornej kontroly, ktoré zahŕňajú najmä pravidlá pre osobné obchody jeho zamestnancov alebo pre držanie alebo riadenie investícií s cieľom investovať na vlastný účet.

Novela zákona o kolektívnom investovaní zaviedla oveľa širší výpočet rôznych zmien, ktorými bolo upravené aj **riadenie likvidity** pri správe iných tuzemských subjektov kolektívneho investovania ako sú podielové fondy a zahraničných alternatívnych investičných fondov, **konflikt záujmov** pri správe iných subjektov kolektívneho investovania ako sú podielové fondy, **základné imanie** a primeranosť vlastných zdrojov správcovskej spoločnosti, **odoberanie povolenia** na činnosť správcovskej spoločnosti a iné. Všetky ňou prijaté zmeny nadobudli **účinnosť dňa 22. júla 2013.**

NOVÝ ZÁKON O ŠTÁTOM FONDE ROZVOJA BÝVANIA

Zákon č. 150/2013 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „zákon“ alebo „nový zákon“) s účinnosťou **odo dňa 1. januára 2014** nahradí zákon č. 607/2003 Z. z. o Štátnom fonde rozvoja bývania. Súčasne nový zákon s účinnosťou odo dňa 1. januára 2014 zruší nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 432/2007 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o druhoch a výškach poskytovaných podpôr na jednotlivé účely z prostriedkov Štátneho fondu rozvoja bývania a vyhlášku Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. 582/2007 Z. z. o podrobnostiach o obsahu žiadosti, o technických podmienkach a o dĺžke času uskutočnenia stavby, na ktorú sa poskytuje štátna podpora.

Podmienky úveru na obstaranie bytu

Nový zákon cielene zameriava podporu na kúpu, výstavbu, dostavbu, respektíve prestavbu nebytového priestoru na byt (ďalej len „obstaranie bytu“) pre

mladé rodiny. Súčasná právna úprava umožňuje získať úver na obstaranie bytu každej plnoletej fyzickej osobe bez obmedzenia veku. Nový zákon **ustanovením § 10 ods. 5** obmedzí poskytnutie úveru na obstaranie bytu len pre **(1)** manželov vo veku najviac 35 rokov, podmienku veku bude musieť spĺňať každý z manželov, **(2)** manželov s maloletým dieťaťom vo veku najviac 3 roky alebo najviac 5 rokov, ak ide o osvojené dieťa, **(3)** členov domácnosti, ktorej členom je aj fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím a žije v spoločnej domácnosti aspoň 1 rok (ďalej len „člen domácnosti“) a **(4)** odchovancov detského domova alebo domova sociálnych služieb pre deti vo veku najviac 35 rokov a odchovancov s maloletým dieťaťom vo veku najviac 3 roky alebo najviac 5 rokov, ak ide o osvojené dieťa (ďalej len „odchovanec“).

Podmienkou získania úveru na obstaranie bytu bude podľa **ustanovenia § 10 ods. 6** nového zákona **mesačný príjem** vo výške nepresahujúcom **štvornásobok sumy životného minima** oproti súčasnej podmienke **tri a pol násobku životného minima**. Ak budú chcieť **iné ako uvedené osoby** získať úver na obstaranie bytu, majú čas už len **do 31. decembra 2013**. Do uvedeného dátumu budú musieť nielen podať žiadosť o úver na obstaranie bytu, ale jej úplnosť bude musieť byť overená aj obcou. Obec má podľa súčasnej právnej úpravy na overenie úplnosti žiadosti lehotu 14 dní odo dňa podania žiadosti. Žiadosti o úver na obstaranie bytu, ktoré nebudú overené do dňa 31. decembra 2013 sa vrátia späť žiadateľovi.

Podrobnosti o výške úveru na bývanie, obsah žiadosti a jej podanie upraví vyhláška Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky o podrobnostiach o výške poskytovanej podpory zo Štátneho fondu rozvoja bývania o všeobecných podmienkach poskytnutia podpory a o obsahu žiadosti a forme jej predkladania (ďalej len „vyhláška“), ktorá je v súčasnej dobe v legislatívnom procese. Podľa **ustanovenia § 2 ods. 1 písm. a)** návrhu vyhlášky bude možné **manželom** vo veku najviac 35 rokov a manželom s maloletým dieťaťom vo veku najviac 3 roky alebo najviac 5 rokov, ak ide o osvojené dieťa, poskytnúť úver najdlhšie **na 20 rokov** vo výške **80 %** obstarávacej ceny (ďalej len „ceny“) bytu, najviac vo výške **55.000 Eur**, s ročnou úrokovou sadzbou vo výške **2 %**.

Členovia domácnosti a odchovanci budú podľa **ustanovenia § 2 ods. 1 písm. b)** návrhu vyhlášky môcť získať úver na obstaranie bytu najdlhšie **na 40 rokov** s ročnou úrokovou sadzbou vo výške **1 %**, a to vo výške **100 % ceny bytu**, najviac vo výške **60.000 Eur**.

ti aspoň 1 rok, **(2)** písomne požiada Štátny fond rozvoja bývania (ďalej len „fond“) o odpustenie časti úveru najneskôr do 1 roku po vzniku nároku na odpustenie a **(3)** dodržiava podmienky dohodnuté v zmluve o poskytnutí úveru a má splnené záväzky voči fondu. Odpustenie sa však bude vzťahovať len na úver poskytnutý **po 1. januári 2014**.

Zvýhodnený úver bude možné po novom čerpať **nielen na zateplenie domu**, ale aj na **(1)** výmenu alebo modernizáciu výťahu v bytovom dome, **(2)** výmenu spoločných rozvodov plynu, elektriny, kanalizácie, vody a tepla v bytovom dome, **(3)** stavebnú úpravu spoločných častí a zariadení bytového domu so zameraním na bezbariérový prístup do bytu a **(4)** inú modernizáciu bytového domu.

Výška úveru a úrokovej sadzby sa podľa **ustanovenia § 2 ods. 3 až ods. 6** návrhu vyhlášky bude odvíjať od účelu poskytnutého úveru. Úver bude možné poskytnúť **na 20 rokov** vo výške **80 %**, **70 % alebo 50 %** obstarávacej ceny, najviac **na 60, 70, alebo 100 Eur** na 1 m² podlahovej plochy s úrokom **1 %**, **2 % alebo 4 %**. Uvedená úprava by mala motivovať vlastníkov bytových domov k obnove, respektíve modernizácii bytového domu.

Úver na obstaranie nájomného bytu bude po novom možné poskytnúť okrem súčasných subjektov aj ktorejkoľvek **právnickej osobe** so sídlom na území Slovenskej republiky, ak **vykonáva činnosť aspoň 5 rokov**. Vykonávanie činnosti **5 rokov** bude musieť právnická osoba preukázať predložením potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov a výpisom z daňového priznania alebo ročnou účtovnou závierkou. Uvedené doklady budú musieť byť za 5 bezprostredne predchádzajúcich účtovných období ku dňu podania žiadosti o úver.

Uvedenej právnickej osobe bude možné poskytnúť úver vo výške **80 % ceny bytu**, najviac vo výške **60.000 Eur**, najdlhšie **na 30 rokov** s úrokovou sadzbou vo výške **1 %**. **Podmienkou poskytnutia úveru** bude, že právnická osoba **(1)** zachová nájomný charakter bytu po dobu

Modernizácia alebo rekonštrukcia bytového domu

Obstaranie nájomného bytu

Odpustenie časti úveru na obstaranie bytu

Nová právna úprava umožní **odpustenie 2.000 Eur** z úveru poskytnutého na obstaranie bytu fyzickej osobe, ak **(1)** sa jej narodilo dieťa, ktoré s ním žije v spoločnej domácnosti a dožilo sa 1 roku veku, alebo si osvojila dieťa, ktoré s ním žije v spoločnej domácnos-

lehoty splatnosti úveru najmenej po dobu 30 rokov, (2) zriadi záložné právo na nájomné byty v prospech fondu a (3) pri prenájme dodrží **podmienky poskytovania sociálneho bývania** v zmysle ustanovenia § 22 zákona č. 443/2010 Z. z. Právnická osoba bude môcť takýto byt prenajať aj fyzickej osobe žijúcej v domácnosti s mesačným príjmom domácnosti najviac vo výške **štvornásobku životného minima**. Úver sa poskytne len na byt, ktorý sa nachádza v meste alebo v priamo susediacich obciach s mestom alebo v obci, v katastri ktorej sa realizuje výstavba priemyselných parkov.

pri bytovom dome, a to najdlhšie **na 20 rokov** s ročným úročením **3 %**.

Úver **na výstavbu zariadenia sociálnych služieb** bude po novom možné získať najdlhšie **na 20 rokov** vo výške **80 % obstarávacej ceny**, najviac 560 eur na 1 m² podlahovej plochy s ročnou úrokovou sadzbou vo výške **2 %**.

Výstavba zariadenia sociálnych služieb

Zákomom č. 134/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 261/2011 Z. z. o poskytovaní dotácií na obstaranie náhradných nájomných bytov nastanú s účinnosťou **odo dňa 1. januára 2014 zmeny v poskytovaní dotácií** na rozvoj bývania. Najvýznamnejšou zmenou bude zvýšenie sadzby dotácií na výstavbu **nájomného bytu**, prerobenie nebytového priestoru na nájomný byt alebo kúpu nájomného bytu zo súčasných 20 %, 25 % a 30 % oprávnených nákladov na nových **30 %, 35 % a 40 % oprávnených nákladov**.

Zvýšenie dotácií na nájomné byty

Odstránenie systémovej poruchy bytového domu

Na odstránenie systémovej poruchy bytového domu žiadateľom, s výnimkou fyzickej osoby, sa po novom bude môcť poskytnúť úver **na 20 rokov** vo výške **80 % ceny bytu**, najviac 70 Eur na 1 m² podlahovej plochy bytu s ročným úrokom vo výške **1 %**. Úver na **zateplenie bytovej budovy** sa podľa novej právnej úpravy poskytne vo výške **50 % ceny**, najviac 30 Eur na m² podlahovej plochy pri rodinnom dome a 50 Eur na m²

NOVELA AUTORSKÉHO ZÁKONA

Dňa 21. júna 2013 bola v Národnej rade Slovenskej republiky schválená novela zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) (ďalej len „novela“), ktorá nadobudne účinnosť **dňa 1. novembra 2013**.

Domnienky existencie skutočností licenčnej zmluvy upravujú **ustanovenia § 40 ods. 1, § 42, §42a a § 42b**. Podľa nového znenia **ustanovenia § 41 ods. 1**, ak licenčná zmluva neurčí **spôsob použitia diela**, bude platiť, že licencia je udelená na spôsob použitia diela nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy. Pôjde o prípady, keď síce v licenčnej zmluve nebude uvedený spôsob použitia diela, ale **z účelu zmluvy** bude spôsob použitia diela vyplývať. Ak bude napríklad zapožičaný obraz galérii, účelom zapožičania bude vystavenie obrazu.

Spôsob použitia diela

Pri neuvedení **rozsahu licencie** v licenčnej zmluve sa podľa nového znenia **ustanovenia § 42** bude tiež vychádzať z účelu licenčnej zmluvy. Autor bude podobne ako v súčasnosti môcť dohodnúť v licenčnej zmluve, že licenciu udeľuje v neobmedzenom rozsahu alebo v územne alebo vecne obmedzenom rozsahu. Ak však bude také dojednanie v licenčnej zmluve absentovať, bude sa vychádzať z účelu licenčnej zmluvy.

Rozsah licencie

Zrušenie povinných náležitostí licenčných zmlúv

Novela zmení povinné **náležitosti licenčnej zmluvy** na nepovinné. Povinné náležitosti licenčnej zmluvy upravuje súčasné znenie **ustanovenia § 40 ods. 1**. Ide o spôsob použitia diela, rozsah licencie, čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, alebo spôsob jeho určenia a odmenu alebo spôsob jej určenia, ak sa autor s nadobúdateľom nedohodol na bezodplatnom poskytnutí licencie. Novela nielen upraví uvedené náležitosti ako nepovinné, ale súčasne, ak niektorá z uvedených obsahových náležitostí nebude v licenčnej zmluve dojednaná, novela upraví **domnienku existencie predmetnej skutočnosti**.

	<p>Ak ani z účelu licenčnej zmluvy nebu- de možné určiť rozsah licencie, tak (1) územný rozsah licencie bude obmedzený na územie Slovenskej republiky a (2) vecný rozsah licencie bude obmedzený tak, ako je obvyklé pri danom druhu diela a spôsobe použitia diela, napríklad obvyklý počet knižných vý- tlačkov.</p>	<p>nú. Dotkne sa to najmä tzv. shrink-wrap licencií a click-wrap licencií.</p>	
<p>Dĺžka trvania licencie</p>	<p>Čas, na ktorý autor udeľuje licenciu alebo spôsob jeho určenia, bude môcť byť po novom upravený buď v licenčnej zmluve alebo bude platiť, že licencia bude udelená na čas nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy. Ak čas nebude možné určiť ani z účelu zmluvy, bude v zmysle nového ustanovenia § 42a ods. 2 platiť domnienka, že licencia je udele- ná na čas obvyklý pri danom druhu die- la a spôsobe použitia diela, najviac však na jeden rok od udelenia licencie.</p>	<p>Pri shrink-wrap licencií nadobúdateľ pre- trhnutím priesvitného obalu produktu, pod ktorým je zmluva viditeľná, preja- ví súhlas s licenčnou zmluvou. V prípa- de click-wrap licencií nadobúdateľ vyjadří súhlas s uzavretím licenčnej zmluvy potvrdením príslušnej počíta- čovej ikony. Ide o špecifický spôsob vy- jadrenia súhlasu s licenčnou zmluvou, pričom súhlas vyplýva už zo samotného úkonu, aj bez jeho oboznámenia sa s licenčnou zmluvou. Uvedenou práv- nou sa úpravou sa tiež umožní využívať takzvané verejné licencie ako Creative Commons, GNU, GPL, BSD alebo EUPL.</p>	
<p>Obsah licenčnej zmluvy</p>	<p>Obsah licenčnej zmluvy alebo jej časť bude podľa nového ustanovenia § 42b možné určiť aj odkazom na licenčné podmienky. Podmienkou použitia odkazu bude, že licenčné podmienky budú stra- nám známe alebo dostupné v čase uza- vretia licenčnej zmluvy. Bude sa to týkať najmä odkazu na licenčné podmienky uvedené na internetovej stránke.</p>	<p>Písomná forma licenčnej zmluvy bude po novom povinná len pri výhradnej li- cenčnej zmluve, hromadnej licenčnej zmluve a kolektívnej licenčnej zmluve. Ostatné typy licenčných zmlúv môžu mať aj nepísomnú formu. Ak však pô- vodná licenčná zmluva bude uzavretá v písomnej zmluve, udelenie sublicen- cie a postúpenie licencie bude možné tiež len v písomnej forme, ak licenčná zmluva neurčí inak.</p>	<p>Písomná forma licenčnej zmluvy</p>
<p>Odmena autora</p>	<p>Úprava odmeny autora alebo spôsob jej určenia musí byť podľa súčasného znenia ustanovenia § 45 dohodnutá v li- cenčnej zmluve, ak nebolo dohodnuté bezodplatné poskytnutie licencie. Prá- vo na odmenu bude po novom zachova- né aj v prípade, že v licenčnej zmluve nebude určená odmena alebo spôsob jej určenia, ani v nej nebude uvedené, že sa licencia udeľuje bezodplatne a bezodplatnosť nebude vyplývať ani z účelu licenčnej zmluvy. V uvedenom prípade bude mať autor nárok na od- menu vo výške, ktorá je obvyklá v čase uzavretia licenčnej zmluvy pri obdob- ných zmluvných podmienkach.</p>	<p>Ak licenčná zmluva nebude uzavretá v písomnej forme, podľa nového usta- novenia § 40 ods. 4 bude možné od druhej zmluvnej strany požadovať vy- danie písomného potvrdenia o uzavretí licenčnej zmluvy. Písomné potvrdenie bude obsahovať špecifikáciu diela, ktoré je predmetom licencie a údaje, ktoré musí licenčná zmluva obsahovať podľa autorského zákona. Nebude sa to však vzťahovať na licenčné zmluvy na vyda- nie diela obsiahnutého v periodickej publikácii a na udelenie licencie podľa § 49a.</p>	<p>Potvrdenie o uzavretí licenčnej zmluvy</p>
<p>Špeciálna úprava udelenia licencií</p>	<p>Špeciálnu úpravu udelenia licencií naj- mä v internetovom prostredí zakotví nové ustanovenie § 49a. Predmetné ustanovenie umožní ponúknuť udelenie licencie aj právnym úkonom smerujú- cím voči neurčitým osobám, avšak licen- ciu bude v uvedenom prípade možné udelieť len ako nevýhradnú a bezodplat-</p>	<p>Ak zmluvná strana nepožiadala o vydanie písomného potvrdenia do 15 dní od uza- vretia licenčnej zmluvy, nárok na vyda- nie tohto potvrdenia zanikne. Ak zmluv- ná strana nevydá písomné potvrdenie do 15 dní od doručenia žiadosti na vy- danie potvrdenia, bude sa mať za to, že k uzavretiu licenčnej zmluvy nedošlo.</p>	
		<p>Novela predĺži dobu ochrany práv vý- konných umelcov. Podľa súčasného zne- nia ustanovenia § 63 majú výkonní</p>	<p>Predĺženie doby ochrany práv výkonných umelcov</p>

umelci právo k umeleckému výkonu **po dobu 50 rokov** od podania umeleckého výkonu a pri zverejnení záznamu umeleckého výkonu po dobu 50 rokov po zverejnení. Novela zachováva uvedenú lehotu, ak však počas nej dôjde k vydaniu zvukového záznamu alebo verejnemu prenosu zvukového záznamu umeleckého výkonu, po novom budú práva výkonného umelca trvať **70 rokov** po prvom oprávnenom vydaní alebo verejnom prenose zvukového záznamu. Pri vydaní zvukovo-obrazového záznamu umeleckého výkonu alebo verejnom prenose takého záznamu bude zachovaných súčasných 50 rokov po vydaní alebo prenose.

Ak umelec uzavrie zmluvu s výrobcom zvukového záznamu, ktorou umelec udelil **výhradný súhlas** na použitie svojho zaznamenaného umeleckého výkonu **za jednorazovú odmenu**, bude mať podľa nového **ustanovenia § 63 ods. 5** právo aj na ďalšiu - **dodatočnú odmenu** za použitie svojho zaznamenaného umeleckého výkonu. Dodatočnú odmenu bude môcť poberať za každý celý rok nasledujúci po 50. roku odo dňa prvého oprávneného vydania zvukového záznamu. Umelec sa práva na dodatočnú

odmenu **nebude môcť vzdať**. Výrobca zvukového záznamu bude povinný každoročne vyčleniť na dodatočnú odmenu sumu **vo výške 20 %** z príjmov kalendárneho roka za použitie zvukového záznamu umeleckého výkonu.

V prípade uzavretia výhradnej zmluvy na použitie zaznamenaného umeleckého výkonu **za opakovanú odmenu** podľa doplneného **ustanovenia § 63 ods. 9** nebude výrobca zvukového záznamu po 50. roku trvania ochrany oprávnený zrážať z opakovanej odmeny žiadne sumy (napr. zrážky na propagáciu diela). Bude sa to týkať obdobia 20 rokov, o ktoré sa predĺži autorská ochrana.

Nové znenie **ustanovenia § 82** upraví niektoré nedostatočne upravené otázky ochrany autorských práv. Ide napríklad o jednoznačné určenie aktívnej legitimovanej osoby na podanie určovacej žaloby pri uzavretí licenčných zmlúv, skrátenie lehoty na podanie žaloby zo súčasných 60 na 30 dní alebo určenie odmeny autora počas súdneho sporu vo veci licenčnej zmluvy. Ďalšou zmenou bude rozšírenie definície súborného diela o **noviny**, čím sa aj noviny stanú predmetom ochrany autorského práva.

Iné zmeny autorského zákona

ROZŠÍRENIE ZÁKAZU FAJČIŤ A INÉ ZMENY V ZÁKONE O OCHRANE NEFAJČIAROV

Právna úprava obsiahnutá v **zákone č. 377/2004 Z. z.** o ochrane nefajčiarov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane nefajčiarov“) neposkytovala dostatočné podmienky na ochranu nefajčiarov pred účinkami pasívneho fajčenia. Z dôvodu potreby rozširovania podmienok ochrany ako i transpozície **smernice Komisie 2012/9/EÚ** o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových výrobkov bol prijatý zákon č. 142/2013 Z. z. (ďalej len „novela“).

Ochrana nefajčiarov pozostáva z jasného definovania miest, v ktorých je

fajčenie zakázané alebo obmedzené. V druhom rade ochrana nefajčiarov pozostáva z vymedzenia jasných a právne relevantných nástrojov, ktoré vedú k **sankcionovaniu správania**, ktoré je porušením jednotlivých ustanovení zákona o ochrane nefajčiarov.

V zariadeniach spoločného stravovania je fajčenie zakázané. Pôvodná definícia uvedených zariadení nezahŕňala tie zariadenia spoločného stravovania, v ktorých sa jedlo nepripravovalo, ale len podávalo. Novela predmetný nedostatok odstraňuje zavedením novej definície do ust. § 2 ods. 4 písm. i) zákona o ochrane nefajčiarov. Zákaz fajčenia tak platí aj v zariadeniach spoločného

Zariadenia spoločného stravovania

stravovania, v ktorých sa poskytujú stravovacie služby spojené s podávaním pokrmov a nápojov bez ohľadu na to, či pokrmy aj pripravujú alebo nie.

Definícia výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, bola upravená z dôvodu zákazu fajčiť aj také výrobky na verejných miestach podľa ust. § 7 zákona o ochrane nefajčiarov. Podstatnou charakteristickou črtou uvedených výrobkov je spôsob ich užívania, ktorým je fajčenie. Ide napríklad o elektronické cigarety alebo iné výrobky s obsahom sušených rastlín, ktoré tvarovo pripomínajú vzhľad cigarety a užívajú sa fajčením.

Zákaz fajčiť Podstatnou časťou novely zákona o ochrane nefajčiarov je rozšírenie miest, na ktorých platí zákaz fajčiť. Zákaz sa vzťahuje na:

- (1) verejné letiská, dráhové vozidlá verejnej osobnej dopravy, vozidlá osobnej dopravy, ktorými sa podľa odkazu na ust. § 8 zákona č. 56/2012 o cestnej doprave v znení neskorších predpisov rozumie autobusová doprava alebo taxislužba, priestory staníc a zastávok, čakárne, prístrešky a zástavky, kryté nástupištia a uzavreté verejné priestory súvisiace s dopravou a na otvorené nástupištia do vzdialenosti štyri metre od vymedzenej plochy nástupíšť,
- (2) zdravotnícke zariadenia okrem fajčiarní, ktoré sú vyhradené na psychiatrických oddeleniach,
- (3) základné školy, stredné školy a školské zariadenia, predškolské zariadenia a priestory detských ihrísk,
- (4) vysoké školy a študentské domovy,
- (5) zariadenia sociálnych služieb s výnimkou fajčiarní, pričom podľa predchádzajúcej úpravy sa zákaz nevzťahoval len na fajčiarne vyhradené pre zamestnancov,
- (6) divadlá, kiná, výstavnice, múzeá, galérie a iné kultúrne zariadenia, športové zariadenia a predajne, z čoho je zrejmé, že novela rozší-

rila danú časť právnej úpravy z uzavretých športových zariadení na všetky športové zariadenia a doplnila ju o všetky druhy predajní,

- (7) úradné budovy okrem fajčiarní a obchodné domy okrem priestorov, ktoré sú stavebne oddelené tak, aby škodlivé látky z tabakových výrobkov alebo z ich dymu a dechtu alebo z výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, neprenikali do verejne prístupných priestorov obchodných domov a neznečisťovali verejne prístupné priestory obchodných domov,
- (8) zariadenia spoločného stravovania s výnimkou tých, ktoré majú pre nefajčiarov vyhradených najmenej 50 % z plochy, ktorá je stavebne oddelená od časti pre fajčiarov tak, aby do priestoru vyhradeného pre nefajčiarov neprenikali škodlivé látky z tabakových výrobkov alebo z ich dymu a dechtu alebo z výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, pričom priestor pre nefajčiarov musí byť umiestnený pri vstupe do zariadenia,
- (9) zariadenia starostlivosti o ľudské telo, ktorými rozumieme napr. kaderníctvo, holičstvo, solárium, pedikúru, tetovací salón a pod.
- (10) priestory, v ktorých sú mladiství vo väzbe alebo v ktorých vykonávajú trest odňatia slobody.

Zákaz fajčiť v obchodných domoch bol do zákona o ochrane nefajčiarov zavedený v súlade s **Rámcovým dohovorom o kontrole tabaku a odporúčaním Rady z 30. novembra 2009 o prostredí bez dymu** za účelom zabezpečenia zvýšenej ochrany nefajčiarov. Rozšírenie zákazu fajčenia na obchodné domy by malo viesť k zlepšeniu podmienok na ochranu nefajčiarov. V obchodných domoch sa umožňuje zriadiť fajčiarnu za dodržania podmienky, že nebudú umiestnené v priestoroch určených na poskytovanie služieb a predaj tovaru.

Fyzická osoba - podnikateľ a právnická osoba, ktoré prevádzkujú zariadenia, v ktorých je zakázané fajčenie, sú po-

vinní upozorniť verejnosť na zákaz fajčenia bezpečnostným a zdravotným označením, ktoré musí byť umiestnené na viditeľnom mieste. Rozšírením zákazu fajčenia o nové miesta sa predmetná povinnosť vzťahuje na ďalších podnikateľov. Splniť ju musia **najneskôr do 31. decembra 2013**.

Kontrola Slovenskou obchodnou inšpekciou Sprievodne na základe pripomienky Slovenskej obchodnej inšpekcie bol novelizovaný aj zákon č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo

veciach ochrany spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Slovenská obchodná inšpekcia má podľa novej úpravy oprávnenie vykonať **kontrolu dodržiavania zákazu predaja** a povinnosti odopretia predaja tabakových výrobkov a výrobkov, ktoré sú určené na fajčenie ale neobsahujú tabak podľa zákona o ochrane nefajčiarov **za prítomnosti maloletej osoby**.

Novela zákona o ochrane nefajčiarov nadobudla **účinnosť odo dňa 1. júla 2013**.

NOVELA TRESTNÉHO ZÁKONA

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na novele **zákona č. 300/2005 Z. z.** Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela“ alebo „novela Trestného zákona“), ktorú schválila 25. júna 2013 po vrátení prezidentom.

Účelom novely Trestného zákona je najmä transponovať právne záväzné akty Európskej únie, a to **(1)** smernicu EP a Rady 2011/93/EÚ o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2004/68/SVV, **(2)** smernicu EP a Rady 2011/36/EÚ o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania, ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2002/629/SVV a **(3)** rámcového rozhodnutia Rady 2009/948/SVV o predchádzaní kolíziám pri výkone právomoci v trestných veciach a ich urovnávaní.

Do ust. § 40 ods. 1 bol transponovaný článok 8 smernice EP a Rady 2011/36/EÚ a tým zavedené opatrenie umožňujúce **upustiť od potrestania za vedľajšiu trestnú činnosť obetí obchodovania s ľuďmi resp. sexuálneho zneužívania a vykorisťovania**, ak boli na páchanie takej trestnej činnosti donútené v priamej súvislosti s tým, že na nich bol spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi, trestný čin sexuálneho zneužívania alebo trestný čin výroby detskej pornografie.

Trest zákazu činnosti na doživotie V snahe o minimalizáciu rizika recidívy u osôb, ktoré spáchali niektorý z trest-

ných činov proti ľudskej dôstojnosti na dieťaťi môže podľa novej právnej úpravy súd uložiť **trest zákazu činnosti na doživotie**, pokiaľ odsudzuje páchatel'a napr. za trestný čin obchodovania s ľuďmi, znásilnenia, sexuálneho násilnia, sexuálneho zneužívania, výroby detskej pornografie, rozširovania detskej pornografie, prechovávanía detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení, pokiaľ bol taký čin spáchaný na dieťaťi.

S ohľadom na doterajšiu prax môže podľa novely súd uložiť **ochranné liečenie** aj v prípade, ak bol trestný čin páchatel'om spáchaný **v stave vyvolanom duševnou poruchou a ak je jeho pobyt na slobode nebezpečný**. Uvedená zmena umožní súdu uložiť ochranné liečenia aj tým páchatel'om, ktorí spáchali trestný čin v stave plnej pričítanosti pričom skutok nebol spáchaný pod vplyvom návykovej látky ani v súvislosti s jej zneužívaním.

Doplnením odseku 5 do ust. § 87 Trestného zákona bol transponovaný čl. 15 ods. 2 smernice 2011/93/EÚ a čl. 9 ods. 2 smernice 2011/36/EÚ, ktoré zavazujú členské štáty prijať potrebné opatrenia k tomu, aby **premlčacia doba** pre trestné stíhanie skutkov, ktoré sú predmetom uvedených smerníc, uplynula vždy dostatočný dlhý čas potom, čo obeť trestných činov dosiahla plnoletosť. Preto boli upravené osobitné podmienky pre premlčanie trestného stíhania trestných činov týkajúcich sa sexuálneho vykorisťovania a zneužívania detí,

Ochranné liečenie

Premlčanie

obchodovania s nimi a týrania blízkej a zverenej osoby. V záujme zvýšenia právnej ochrany dieťaťa uplynie premlčacia doba vybraných trestných činov spáchaných na deťoch **najskôr tri roky potom, čo osoba, na ktorej bol trestný čin spáchaný, dovŕšila osemnásť rok svojho veku.**

Možnosť nadobudnutia plnoletosti pred dovŕšením 18 roku veku uzavretím manželstva nezakladá dôvod pre obmedzenie rozsahu trestnoprávnej ochrany dieťaťa v trestnom konaní. Z uvedeného dôvodu bola upravená definícia **dieťaťa na osobu mladšiu ako 18 rokov.**

V súlade s požiadavkami vyplývajúcimi zo smernice 2011/93/EÚ a Dohovoru Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním boli na účely Trestného zákona ustanovené **osobitné definície detskej prostitúcie a detského pornografického predstavenia. Definícia detskej pornografie** bola rozšírená o osoby, ktoré v pornografickom materiáli vyzerajú, resp. predstierajú, že sú dieťaťom, a to bez ohľadu na ich skutočný vek. Pre potreby trestného konania bude naplnenie tohto znaku pravdepodobne predmetom znaleckého skúmania.

Trestný čin sexuálneho zneužívania bol doplnený o ďalšie skutkové podstaty zahrňujúce **(1)** využitie elektronickej komunikácie na dohodnutie stretnutia s dieťaťom mladším ako 15 rokom v úmysle spáchania niektorého z vymedzených trestných činov **a (2)** zneužitie dieťaťa mladšieho ako 15 rokov v úmysle vyvolania sexuálneho uspokojenia jeho účasťou na sexuálnych aktivitách alebo zneužití, pričom dieťa sa na nich priamo zúčastňovať nemusí.

Došlo tiež k úprave skutkovej podstaty **trestného činu prechovávanie detskej pornografie a účasti na detskom pornografickom predstavení** podľa ust. § 370 Trestného zákona alebo trestného činu kupliarstva podľa ust. § 367 Trestného zákona.

Novela Trestného poriadku

Okrem Trestného zákona bol novelizovaný aj zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Pri subjektoch oprávnených na **ponúknutie prevzatia záruky** za dovŕšenie nápravy odsúdeného došlo podľa ust. § 5 ods. 1 Trestného poriadku **k vypusteniu odkazu dôveryhodnú osobu.** Ponúknuť prevziať záruku za dovŕšenie nápravy odsúdeného a žiadať jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody alebo podmienené upustenie od výkonu zvyšku trestu môže žiadať už len záujmové združenie občanov.

V súvislosti s požiadavkami transponovaných smerníc na zvýšenú ochranu detských obetí bola obmedzená možnosť **vedenia konfrontácie s obvineným u detských obetí**, na ktorých bol spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi alebo niektorý z trestných činov proti ľudskej dôstojnosti. Konfrontáciu obvineného s detskou obeťou bude možné použiť v prípade svedka mladšieho ako 18 rokov, na ktorom bol spáchaný takýto trestný čin, len výnimočne, ak je to nevyhnutné pre objasnenie vecí. **U svedka mladšieho ako 15 rokov** takýto postup nebude možné vyžiť vôbec.

Opatrenia na zabezpečenie možnosti nestíhania alebo neukladania obetiam obchodovania s ľuďmi, resp. sexuálneho zneužívania a sexuálneho vykorisťovania, za ich účasť na vedľajšej trestnej činnosti, ak boli na páchanie trestnej činnosti donútené v priamej súvislosti vystavením menovaným trestným činom, boli zavedené do ust. **§ 215 ods. 2 doplnením písm. d)** Trestného poriadku. Podľa novej právnej úpravy môže **prokurátor zastaviť trestné stíhanie** aj vtedy, ak ide o skutok, ktorý je prečinom a ktorý spáchala osoba z donútenia v priamej súvislosti s tým, že bol na nej spáchaný trestný čin obchodovania s ľuďmi, trestný čin sexuálneho zneužívania, alebo trestný čin výroby detskej pornografie.

Novela prináša aj ďalšie zmeny, a to nie len v Trestnom zákone a Trestnom poriadku, ale aj **v zákone č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a zákone č. 179/2011 Z. z. o hospodárskej mobilizácii.**

Prijaté zmeny nadobudnú **účinnosť dňa 1. augusta 2013.**

Konfrontovanie u detských obetí

Sprievodné novelizácie

PRIPRAVUJE SA V NR SR – NOVELA ZÁKONA O MEDIÁCIÍ

Návrh novely zákona č. 420/2004 Z. z. o mediácii (ďalej len „zákon o mediácii“) bol do Národnej rady Slovenskej republiky predložený dňa 31. mája 2013. Účelom návrhu novely je zatraktívnenie mediácie zjednodušením postupu. Novela by po schválení mala nadobudnúť účinnosť dňom 1. novembra 2013.

Inštitút drobných sporov

Novela by po schválení v Národnej rade Slovenskej republiky zaviedla inštitút drobného sporu. Navrhované ustanovenie § 2 ods. 2 písm. c) definuje drobný spor ako spor, v ktorom hodnota predmetu sporu v čase začatia mediácie neprevyšuje 10 000 Eur. Pri vypracovaní návrhu novely a definovaní drobného sporu navrhovateľ prihliadal na vymedzenie pojmu drobných sporov v zákone č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, avšak odlišne upravil hornú hranicu výšky drobného sporu. Pri úprave hornej hranice výšky sporu vychádzal z praktických skúseností aplikačnej praxe mediátorov.

Osvedčenie podpisov na dohode o začatí mediácie

Podľa súčasného znenia ustanovenia § 14 ods. 1 zákona o mediácii musia byť podpisy na dohode o začatí mediácie úradne osvedčené. Podľa návrhu novely by mala v prípade drobných sporov platiť výnimka, podpisy na dohode o mediácii by nemuseli byť osvedčené. Predkladateľ návrhu novely uvádza ako dôvod nevyžadovania osvedčenia pri drobných sporoch zefektívnenie a zrýchlenie mediačného konania a zjednodušenie postupu spojenom s podpisovaním dohody o začatí mediácie.

Začatie mediácie pri drobných sporoch

Ďalšou navrhovanou zmenou je odlišná úprava momentu začatia mediácie v prípade drobných sporov. Súčasná právna úprava ustanovuje za začiatok mediácie deň, kedy je dohoda o začatí mediácie uložená v registri listín zriadenom podľa § 73k zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti. Podľa navrhovaného znenia ustanovenia § 14 ods. 3 zákona o mediácii by sa v prípade drobných sporov mediácia začala dňom uzavretia dohody o začatí mediácie.

Obdobne ako pri klasickej mediácii by aj pri drobných sporoch mohol dohodu o začatí mediácie uzavrieť namiesto osoby zúčastnenej na mediácii jej zástupca. Ak pri podpisovaní dohody o začatí mediácie nebudú prítomné obidve zmluvné strany, dohoda bude uzavretá a mediácia sa začne podpisom poslednej zo zmluvných strán. Uzavretie dohody o začatí mediácie by malo pre plynutie premlčacej lehoty a zánik práva rovnaké právne účinky ako uplatnenie práva na súde.

Odlíšne určenie momentu začatia mediácie pri drobných sporoch by podľa navrhovateľa novely malo priniesť zjednodušenie začatia mediácie. Uvedený postup by najmä, ak je jednou zo strán mediácie spotrebiteľ, urýchlil proces mediácie.

Z praktických skúseností vyplýva, že samotná mediácia je v mnohých prípadoch z dôvodu obštrukcií strán ťažko realizovateľná a povinnosť uložiť dohodu o začatí mediácie do registra listín ešte sťažuje realizáciu mediácie. Možnosť začatia mediácie dňom uzavretia dohody o začatí mediácie však nebude vylučovať dohodu strán mediácie, aby uplatnili súčasný postup a za moment začatia mediácie dohodli uloženie dohody o začatí mediácie do registra listín.

Podľa súčasnej právnej úpravy sa mediátor môže s osobami zúčastnenými na mediácii písomne dohodnúť, že požiadajú o uloženie dohody o začatí mediácie v registri listín. Ak by oneskoreným podaním žiadosti o uloženie dohody o začatí mediácie do registra listín vznikla škoda, zodpovedá za ňu mediátor, ibaže by preukázal, že konal s náležitou odbornou starostlivosťou podľa ustanovenia § 4 ods. 2.

Po účinnosti navrhovanej novely by bol mediátor v prípade drobných súporov zodpovedný za škodu spôsobenú oneskoreným uzavretím dohody o začatí mediácie. Išlo by najmä o škodu spôsobenú právnymi účinkami premlčania

Zodpovednosť mediátora za škodu

alebo preklúzie práva. Mediátor by sa mohol **zbaviť zodpovednosti za škodu** len ak by preukázal, že konal s náležitou odbornou starostlivosťou podľa **ustanovenia § 4 ods. 2** zákona o mediácii a napriek tomu prišlo k oneskorenému uzavretiu dohody o začatí mediácie.

Mediátor by bol za vzniknutú škodu zodpovedný aj vtedy, ak by osoba zúčastnená na mediácii alebo jeho zástupca preukázal, že podnet na uzavretie dohody o začatí mediácie bol mediátorovi **doručený do vlastných rúk** v lehote dlhšej ako **60 dní** pred uplynutím príslušnej premlčacej alebo prekluzívnej lehoty viažucej sa k uplatneniu práva.

ČARNOGURSKÝ | ULC LAW FIRM

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O. Box 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina

172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-361 30 21
Fax: N/A
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine Čarnogurský ULC PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeníach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin Čarnogurský ULC PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária Čarnogurský ULC nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu Čarnogurský ULC PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti Čarnogurský ULC s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, JUDr. Paulínu Ondrášikovú: ondrasikova@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© Čarnogurský ULC, 2013